

Maria Gibert / Presidenta del Casal Català de Montevideo

Nascuda l'any 1945 al veïnat d'Arenys d'Empordà (Garrigàs), Maria Gibert va emigrar amb els seus pares a l'Uruguai quan només tenia nou anys. Mentre el seu pare treballava en un molí de farina a Montevideo,

ella va acabar el batxillerat i va emprendre els estudis universitaris d'Economia. A Montevideo, des de fa 28 anys, hi porta un despatx d'assessorament d'empreses. És presidenta del Casal Català.

Arrels catalanes a Montevideo

El Casal Català promou activitats de la nostra terra des d'Uruguai
 “Alguns de nosaltres no parlem la llengua però som catalanòfils”

L'arenyenca Maria Gibert va tornar a casa fa pocs dies amb motiu d'una trobada de casals catalans celebrada a Girona

GARRIGÀS

DANIEL FERRER

La presència catalana a un país sud-americà com l'Uruguai es remunta sobretot a dues onades, la de 1926 i la de 1955. Aquesta última s'explica per la dramàtica situació que vivien alguns republicans durant les primeres dècades de la dictadura franquista, la qual cosa va fer decidir algunes famílies catalanes a travessar l'oceà Atlàntic per establir-se a terres sud-americanes.

És el cas de la família de Maria Gibert, que havia nascut l'any 1945 a Arenys d'Empordà, de pare també arenyenc i de mare garriguenca. El pare de Maria Gibert tenia un oncle a l'Uruguai, i aquest va obrir les portes a la família. Poc temps després de la travessia oceànica, l'oncle va morir, però el pare de Maria Gibert va poder continuar amb el negoci d'aquest, un molí de farina. Més tard, faria de taxista. La mare, mentrestant, treballava en una botiga d'*ultramariños*, i la

filla, Maria Gibert, acabava el batxillerat i iniciava uns estudis universitaris, d'Economia, que més tard li permetrien treballar i sobreviure en una gran ciutat com Montevideo.

Avui en dia, fa ja 50 anys que la Maria viu a l'Uruguai, on va casar-se amb un uruguaià nét d'italians, Joan Raffaglio. Abans de dirigir el despatx que va muntar fa gairebé tres dècades, aquesta altempordanesa va treballar en una refinaria estatal de petroli, en una multinacional importa-

dora de fertilitzants i en una empresa exportadora tèxtil, “de cuir –explica–, perquè a l'Uruguai n'hi ha molt”.

Més enllà, però, de la seva trajectòria laboral, Gibert és coneguda entre la seva comunitat perquè presideix el Casal Català de Montevideo, “un lloc de trobada de catalans on es pot menjar un bon pa amb tomàquet”. Tal com explica la Maria, el Casal Català de Montevideo es dedica a mantenir i a difondre sanament la cultura catalana a l'Uruguai: s'hi ensenya català (n'hi aprenen, per exemple, els nés i besnès d'aquells immigrants catalans de 1926 i 1955), s'hi ballen sardanes, i hi ha, per exemple, un grup de teatre, un esbart i una colla bastonera (“és l'única fora de Catalunya”, comenta amb orgull i amb veu alta).

Maria Gibert explica ben clarament que “em sento de dues terres”. “Quan em vaig fer gran, la terra em cridava, i aleshores anava al Casal Català a ballar sardanes”, reconeix, essent ben conscient que a Montevideo hi ha creat arrels i hi ha plantat noves llavors. El sentiment, doncs, és de divisió: sempre amb amor a Montevideo, no s'esborra l'enyor del paisatge altempordanès, dels veïnats de Garrigàs, dels antics veïns, de l'olor dels boscos i els camps de conreu, del parlar català i, és clar, del pa amb tomàquet. De totes maneres, no només el record la transporta a Catalunya i a la seva comarca natal, sinó que cada any, quan viatgen a Europa amb el seu marit, passen alguns dies en terra catalana: “tant si anem al sud de França, com a Itàlia, com més al nord, Catalunya és parada obligada; necessito venir a les meves arrels”. “El meu marit –diu amb un somriure en el rostre– és perfectament conscient que va casar-se amb una catalana”.